

Neapolis University

HEPHAESTUS Repository

<http://hephaestus.nup.ac.cy>

Archive Cypriot Newspaper Materials

Cypriot

1907-10-04

þÿ š í À Á ¹ ¿ Â - ± Á . 3 8 7

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/9574>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΚΥΠΡΟΣ

ΕΤΟΣ Η'. — ΑΡΙΘ. 387

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ (ΚΥΠΡΟΥ)

6 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1907

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Ο Υφυπουργός των Αποικιών της Μ. Βρετανίας, κ. Ουίνστον Σ. Τσώρτσιλ, μετά πενήνταήμερον διαμονήν εγκατέλειπε την Κύπρον τὴν ἑσπέρας τῆς παρελθούσης Κυριακῆς.

Τὸ γεγονός τῆς ἐπισκέψεώς του θὰ παραμείνῃ ἱστορικόν, ἔχι μόνον ὑπὸ τὴν ἑσφιν τῶν λαμπρῶν λαλιῶν ὑποδοχῶν καὶ τῶν ἐνθέρμων ἰθνηκῶν ἐκδηλώσεων τὰς ὁποίας συνήνησεν εἰς τὰς πέντε κυριώτερας πόλεις τῆς Νήσου, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὸ μέλλον αὐτῆς, καὶ τοῦτο νομίζομεν ὅτι δυνάμειθα ἀσφαλῶς νὰ συμπεράνωμεν ἐκ τῆς καθόλου συμπεριφορᾶς του.

Πάντοτε ἐφοβούμεθα ὅτι ἐν Ἀγγλίᾳ εἴδεν ἰγνώριζαν τίποτε περὶ Κύπρου. Καὶ ὁ Υφυπουργός, ὁ πλείστα ἰδὼν καὶ πάντα μαθὼν, ἐπλεξεν ἐπὶ τούτου τὸ ἐγκώμιον τοῦ νῦν Ἀρμοστοῦ, ὅτι εἶνε ὁ ἀριστος φίλος ὃν ἔσχεν ἡ Νῆσος ἀπὸ χρόνου μακροῦ, οὐδεμίαν εὐκαιρίαν παραλείπων ἐπιγόντως νὰ παρίσταται τὰς ἀνάγκαις αὐτῆς.

Εἶδομεν τὸν ὑπουργὸν συγκαταθεῖντα μυχία συγκίνησιν ὅταν τῷ ἐξερράζοντο οἱ ἰθνηκοὶ πῆθοι τῆς Νήσου. Ἀνεγνώρισε καὶ ἐξετίμησε καὶ ἐχαρκτήρησε μὲ τὰς ἐγκωμιαστικώτερας λέξεις τὰ αἰσθήματα περὶ τὴν ὥτιος μετὰ τῆς Ἑλλάδος, ἧς εἶνε τὸ ἰδεώδες ὅπερ εὐλαβῶς, εὐθαρῶς καὶ ἐπιμόως ἔχει νὰ ἐπιδώσῃ ἡ Νῆσος. Ἴδου τὸ ἀνεξάληπτον μάθημα ὅπερ μᾶς ἀφήνει.

Ἀνεγνώρισε διαρρήδην «παρελθούσας ἐλλείψεις» τῆς βρετανικῆς διοικήσεως, καὶ εἶπεν ὅτι θὰ εἶνε καθήκον τῆς Κυβερνήσεως νὰ ἀρῇ πᾶν ἐμπόδιον ἐπιπροσθεῖν ἵνα ἡ πρόοδος γίνῃ ἐκ τῆς εὐδοκίας. Ἐξέφρασε δὲ ὅτι εἶνε ἀνάγκη νὰ εἶνε δυνάμειθα νὰ εἰμῆθα βίβαιοι ὅτι μετὰ τὴν ἐπιθεώρησιν τοῦ κ. Τσώρτσιλ, δὲν ἀπέχει πολὺ ἡ ἡμέρα καθ' ἣν πᾶν ἐσδόμημα τῆς Νήσου θὰ δαπανᾶται ὑπὲρ αὐτῆς.

Ὡς πρὸς τὸν τρόπον, καθ' ὃν ὁ τόπος ἀντιπροσωπεύθη πρὸς τοῦ ὑπουργοῦ, τὰ πράγματα ὠμίλησαν μόνον τῶν. Τὸ ὑπόμνημα τῆς Πάφου, διὰ τοῦ ὁποίου οἱ κάτοικοι τῆς μάλιστα ἐγκαταλείψαι εὐμνήτης ἐπαρχίας ἐν μόνον ἐζήτησαν, μίαν εὐχὴν ἐξέφρασαν, τὴν ἑνωσὶν μετὰ τῆς Ἑλλάδος, ὑπὲρ τὸ ἀρμονικώτατον καὶ τὸ ἀξιοπρεπέστατον. Ὅταν ἐμίλησεν μετὰ τῶν θερμότητων τῶν ζητῶν τὴν ἑνωσὶν μετὰ τῆς Ἑλλάδος, χάνει πολὺ μεταστρέφων τὸν λόγον καὶ ζητῶν ἑστω συγκοινωνίας, δάση ἢ αὐξήσιν μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων, καὶ ἀπασχολῶν ἐπὶ ἡμίσειαν ἀκόμη ὥραν τὸν ὑπουργόν.

Ἡ Νῆσος ὠρισμένως ἀπέκτησεν ἑνα φίλον τῆς δυνάμειως καὶ τῆς περιωπῆς τοῦ κ. Τσώρτσιλ, ὡς ἐνανειλημμένως καὶ ὁ ἴδιος διεβιβαίωσεν. Ἀγνωστος τόπος δὲν θὰ εἶνε τοῦ λοιποῦ ἡ Κύπρος διὰ τοὺς ἐν Ἀγγλίᾳ, καὶ τὸ εἶδος τῆς ἀδιαφορέσεως μικροαγγλικῆς γραφειοκρατίας, τὸ ὁποῖον ἕως τῶρα τὴν ἐκράτησεν ἀγνωστον, ἀπο τοῦδε εἶνε τελείως κατηργημένον.

Ἡ ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΤΟΥ ΣΙΤΟΥ

Μελέτη τοῦ Δ. τῆς Γεωργίας.

Ἐξέδοθη ἐκ τοῦ κυβερνητικοῦ τυπογραφείου ἡ Πραγματεία περὶ τοῦ Ολιγοφόρου τοῦ Σίτου (σηριβιδίου) ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Σαρακωμένου, Δ. τῆς Γεωργίας. Ἡ μελέτη, περὶ ἧς καὶ ἄλλοτε ἐγράψαμεν, εἶνε πρωτοτυπος, τιμῶσα ἀληθῶς τὴν ἐλληνικὴν ἐπιστήμην. Τὸ τεύχος περιέχει 19 εἰκόνας, ἧδὴ δὲ θὰ ἐκδοθῶσι 2,000 ἀλλὰ ἀντίτυπα μὲ μικρὰν ἐισαγωγὴν καὶ μόνον τοὺς ἄλλοις τῆς καταπολεμητικῆς τοῦ ἐντόμου, εἰς γλώσσῃν δὲ ἀπὸ αὐτῆν χάριν τῶν γεωργῶν.

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ

Οἱ Βουλευταὶ καὶ οἱ Ἐξάρχου.

Τὸ π. Σάββατον, πάντες οἱ βουλευταὶ, συγκεντρωθέντες εἰς Λευκωσίαν διὰ τὸν Υφυπουργόν, ἐπισκέφθησαν ἐν σώματι εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπὴν τοὺς Ἐξάρχους, καὶ τοὺς παρεκάλεσαν νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἐπὶ τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ ἀποφασίν των ὡς τάχιστα, καθόσον ἡ παράτασις τῆς ἐκκενρότητος ἐπηρεάζει τὴν ἡσυχίαν τοῦ τόπου. Οἱ Ἐξάρχου ἀπήντησαν ὅτι ἐντὸς δύο ἐβδομαδῶν ἡ ἀπόφασις ἔσται ἐτοίμη. Ὡς μᾶς ἀνεκοινώθη, οἱ βουλευταὶ ἠννόησαν ὅτι ἐκ τῆς ἀποφάσεως οὐδὲν θὰ πάθουν τὰ δικαιώματα κλήρου καὶ λαοῦ ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν Ἀρχιεπισκόπου. Οἱ Ἐξάρχου προσέθεσαν ἐπίσης ὅτι δὲν πρέπει νὰ πιστεύωνται τὰ διαδιδόμενα περὶ διαφωνίας αὐτῶν.

Τὰ ἐκ Κων/πόλεως γράμματα.

Κατὰ τὸς ἰθνηκῆς μᾶς πληροφορίας, δὲν ἦτο τόσον κατηγορηματικὴ ἡ ἀπάτησις τῶν Ἐξάρχων περὶ δεκαπενθήμερου προθεσμίας, ὥστε νὰ μὴ ἐπιτρέπεται μικρὰ τις περαιτέρω ἀναβολή.

Τὴν Πέμπτην οἱ Ἐξάρχου συνεδρίασαν, ἀλλ' ἀναμένονται ἀκόμη τὰ ἐκ Κων/πόλεως γράμματα — περὶ ὧν ἐλέγομεν εἰς τὸ προπαρῆθεν φύλλον — ἅτινα οὐδὲ διὰ τῆς χθεσινῆς εὐκαιρίας ἦλθον. Κατ' ἰθνηκῆς μᾶς πληροφορίας, τὸ Πατριαρχεῖον θὰ ὑποδεικνύη διαφόρους λύσεις κλιμακῶδων, ἧτοι ἀποτυχευαυοῦσης τῆς μίας, νὰ ἐφαρμόζεται ἡ ἀμείωσις ἐπομένη δυνάτη λύσις. Βιβαιοῦται δὲ τὸ ὅτι ἡ Σύνοδος Κων/πόλεως ἀνεγνώρισε τὸ νόμιμον τῆς Ἱ. Συνόδου Κύπρου.

Παρά τῷ ὑφυπουργῷ.

Περὶ τὴν 4 μ.μ. τοῦ π. Σαββάτου οἱ Ἐξάρχου ἐγένοντο δικτοὶ εἰς τὸ ἀρμοστικόν παρά τῷ κ. Τσώρτσιλ, ὅστις ἐξέφρασε τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ λύσις ἦν θαλερῶς, θὰ φέρῃ θριστικὴν εἰρήνην.

Λειτουργίαι καὶ ταξίδια.

Ὁ Πατριάρχης Ἀλεξάνδρειας τῆς Κυριακῆς ἐχοροστάτησεν εἰς τὸν ναὸν Φιλοφωτίας καὶ ἐξέδασεν ἐπὶ τοῦ ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὡμῶ. Κατόπιν ἐμνημόνευσε τὸ ἀρχιεπισκοπικόν Σωφρόνιον, τὸν μητροπολίτην Χρύσανθον καὶ τὸν Κ. Διακόνον, ἐν μνημοσύνῃ ὅπερ ἐτέλει ἡ Χῆρα τούτου. Ἡ συρροή εἰς τὸν ναὸν ἦτο μεγάλη. Χθὲς μ.μ. ὁ Πατριάρχης μετὰ τοῦ Μ. Κιτίου ἀνεχώρησεν εἰς Λεύκωσιν. Ὁ Μ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀνεχώρησεν ἐπίσης χθὲς μὲ τὸ ἀπογευματινὸν τραῖνον εἰς Ἀμμόχωστον, ἐθὲν θὰ μεταβῇ εἰς Κώμην Κεπῆρ εἰς ἐγκαινιάσιν τὸν ναὸν, ἕως δὲ προχωρήσῃ μέχρι ἀγ. Ἀνδρέου χάριν ἐπισκέψεως.

Ἡ Νέα Ἀγγλία.

Τὴν Κυριακῆν ὁ Μ. Ἀρχιεπίσκοπος ἔλαβε τηλεγράφημα παρά τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀγγλιατικῶν ἀγγελόντων ὅτι ἐτίθησαν τὰ θεμέλια τῆς Ν. Ἀγγιᾶ εἰς τὸ ἐνθεσσαλιᾶ κτήμα Τσπάλη, τὸ ἀγορασθὲν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Παρίσταντο οἱ Μητροπολίται Ἀθηῶν καὶ Βίλου, ὁ Διάδοχος, ὁ κ. Θιοτόκη, πρωθυπουργός, καὶ ὁ κ. Καζιγερόπουλος ὑπουργός τῶν ἐσωτερικῶν.

ΤΑ ΠΕΡΙ ΤΣΩΡΤΣΙΑ

Κατὰ τὸ τηλεγράφημα τοῦ Ρούτερ, ὁ κ. Τσώρτσιλ, ἀπαυτῶν εἰς πρεσβείας ὀθωμανῶν καὶ ἐλλήνων σχετικῶς πρὸς τὴν ἑνωσὶν τῆς Κύπρου μετὰ τῆς Ἑλλάδος εἶπεν ὅτι μολονότι ἡ Κυβέρνησις σίβεται τὰ ἰθνηκῆ αἰσθήματα ἀμφοτέρων τῶν φυλῶν, ἐν τούτοις ἡ ἰδέα περὶ ἐγκαταλείψεως τῆς Νήσου καὶ μεταβολῆς τοῦ πολιτικοῦ καθεστώτος εἶνε ἀπαράδεκτος.

Ὁ νέος Ἐπόπτης τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας, κ. Σίμος Μενάρδος, ἀφικνεῖται ἐξ Ἀγγλίας ὅπου νῦν διαμένει, ἵνα ἀναλάβῃ καθήκοντα, περὶ τὴν 1 Ἰανουαρίου. Ἡ Κυβέρνησις τῆς Νήσου τῷ ἀπίστειλε συστατικὰ ἵνα εὐκολώτερον περιέλθῃ τὰ ἐν Ἀγγλίᾳ σχολεῖα.

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ κ. CHURCHILL.

Επί όλων των ζητημάτων.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΠΟΘΟΙ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ

Εγκώμιον ἑλλην. πατριωτισμοῦ.

Ο Ἐπιμότατος Ὑπουργός τῶν Ἀπεικῶν, Οὐίνστον Σ. Τσῶρτσιλ, ἀνεχώρησεν ἐκ τοῦ ἀρμοστίου, ἐν Λευκωσίᾳ, τὴν πρῶταν τῆς Κυριακῆς, καὶ διὰ Λάρνακος καὶ Λεμεσῶ, δευτερίως ἐπίσης τῶ ἐγένοντο θερμόταται ὑποδοχαὶ καὶ λαμπρόταται διαδηλώσεις ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως τῆς νήσου μετὰ τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος, ἀνεχώρησεν ἐκ Κύπρου διὰ Πόρτ Σάιτ.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΑΙ Η ΝΗΣΟΣ

Ἐν Λευκωσίᾳ τὸ Σάββατον ἀπὸ τῆς 10.45 π.μ. μέχρι τῆς 1.20 μ.μ. καὶ ἀπὸ τῶν 2 μέχρι τῶν 3 μ.μ. ἐδέχθη ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Νομοθετικοῦ δέκα διαφόρους ἀντιπροσώπων, ἦτοι τρεῖς ἑλληνικάς, πέντε ὀθωμανικάς, μίαν ὀυτικῶν, καὶ μίαν ἀρμενίων, ἐπὶ γενικῶν καὶ πολιτικῶν ζητημάτων.

Μία διαμαρτυρία τῶν ἑλλήνων βουλευτῶν.

Εἰς τὸ πρόγραμμα, ὅπερ ἀνεκρινώθη εἰς τοὺς βουλευτάς ἀπὸ τῆς προτερίας, πρώτη ἐτίθη ἡ ἀντιπροσωπία τῶν μωαμεθανῶν, βουλευτῶν καὶ κατόπιν ἡ τῶν ἑλλήνων. Ἐπὶ τῶ ἀδίκῳ τῶ προσγεγεμένῳ εἰς τὴν πλειοσύτητα τοῦ τόπου, οἱ βουλευταὶ κ.κ. Θ Θεοδότου καὶ Σώζος ἔκαμαν ἀμέσως προφορικὰς παραστάσεις πρὸς τὸν Ἀρχιγραμματεία τῆς Κυβερνήσεως. Κατόπιν δὲ πάντες οἱ Ἕλληνες βουλευταὶ ἀπέστειλαν ἑγγράφον διαμαρτυρίαν, ἐν ᾗ ἔλεγον ὅτι σοβαρῶς αἰσθάνονται τὴν ἀδικίαν τὴν γενομένην εἰς τὸ πλειοψηφῶν ἑλληνικὸ στοιχεῖον καὶ ἐζήτησαν νὰ διορθωθῇ τὸ ἀδίκημα, εἰ δὲ μὴ, θὰ παρίσταντο μὲν ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὸ σοβαρὸν τῆς περιστάσεως, ἀλλὰ πάντοτε ὑπὸ διαμαρτυρίαν.

Ἡ ἀκρόασις τῶν ἀντιπροσωπειῶν.

Ο κ. Τσῶρτσιλ κατέλαβε τὴν ἔδραν τὴν 10.45. Ο Ἀρμοστής ἦτο παρῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ εἰς τὰ ὅπισθεν τῆς ἔδρας καθίσματα, ἐπίσης δὲ ἡ Λαίδη Κίγκ-Χάμπα καὶ ἡ Κυρία τοῦ Ἀρχιδικαστοῦ, αἰτινὲς καὶ ἑλάνθα οὐ σημειώσις ἐκ τῶν δηλώσεων τοῦ Ὑπουργοῦ. Τὰ ἐπίσημα καὶ αἰρετὰ μέλη ἦσαν εἰς τὰς συνήθεις θέσεις τῶν, ἐκ τῶν ὀθωμανῶν, δὲ μόνον ὁ βουλευτὴς Λάρνακος, τῶν λοιπῶν δύο ἀπουσιαζόντων τῆς Κύπρου. Διὰ τὸ ἀκροαστήριον διετίθησαν μόνον περὶ τὰ 20 εἰσιτήρια.

Τὸ μωαμεθανικὸν ὑπόμνημα

Πρῶτος παρουσιάσθη ἐνώπιον τοῦ ὕπουργοῦ ὁ μωαμεθανὸς βουλευτὴς Λάρνακος Χαμηλὴ καὶ ἔκαμεν εἰσαγωγὴν ὑπομνήματος ἐκ μέρους τῶν συναδέλφων του, ἐξ ἧς ἐφάνη πάλιν πόσον ἐσφαλμένως θεωροῦσι τὰ πράγματα, καθόσον παρέστησεν ὅτι... διατελοῦσιν ὑπὸ ἑλληνικὴν τρομοκρατίαν, μὴ δυνάμενοι εὐθεροὶ προσβολῶν οὐδὲ εἰς τὰ τῆς λατρείας τῶν ὀφείλει δὲ ἡ νήσος ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν Τουρκίαν ἐάν ποτε ἐγκαταλειφθῇ ὑπὸ τῆς Βρετανίας. Ἡ παραχώρησις ἐπίσης μεγαλυτέρων ἐλευθεριῶν εἰς τὸ Νομοθετικὸν δυνατὸν νὰ ἔχῃ κακὰ ἀποτελέσματα. Κατόπιν ὠμίλησε περὶ τῶν διαφορῶν ἀναγκῶν τοῦ τόπου, περὶ αὐξήσεως τῆς χορηγίας πρὸς τὴν παιδείαν, κλπ.

Ο ὕπουργός ἀπαντῶν.

Ἡκρόαθιν, ἀπήτησε περίπου ὁ κ. Τσῶρτσιλ, μετὰ προσοχῆς τῆς προσφωνήσεως ἣν ὀπηγγείλατε τὴν στιγμὴν ταύτην. Ἐκτιμῶ τὰ ἐλατήρια εἰς ἅτινα ἀποδίδετε τὴν ἐκ τοῦ σταθμοῦ ἀπουσίαν τῆ, θθ. κοινότητος καὶ ἀναγνώριζω ὅτι προηλθεν οὐχὶ ἐξ ἐλλείψεως σεβασμοῦ πρὸς ἐμέ. Παρητήρησα βεβαίως τὰς διαδηλώσεις, δι' ἃς παρεπονέθητε, καὶ τὴν ἀφρονὴν ἀναπέτασιν ἑλληνικῶν σημειῶν, ἀλλὰ δὲν ἠρμήνευστα τὰς διαδηλώσεις ἐκείνας ὡς ἀποσκοπούσας ἐκ δὴποτε προσβολὴν κατὰ τῆς ἀξιοπρέπειας τῆς μωαμεθανικῆς κοινότητος, οὔτε ἀποβλεπούσας εἰς ἐλαδὴποτε μίωσιν τῆς βρετανικῆς κυβερνήσεως. Κλίνω δὲ νὰ πιστεύω ὅτι οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος ἐσθλοὶ καὶ προσηλοὶ καὶ ἐμπειροῦται ἐπίπρωσιν ἐν ἐμοὶ τῶν δεξιοτήτων ἃς ἔχουσιν. Οὕτω ἐπίσης ὅτι ὁ διὰ διαδηλώσεων ἦτο ὁ καλύτερος τρόπος τοῦ νὰ ἐμφανίσω ἐπίπρωσιν ἐν ἐμοὶ, ἀλλ' ἐγὼ δὲν νομίζω ὅτι ἦτο ὁ καλύτερος, ἀλλ' ὅπως ποτ' ἂν ἦ δὲν

παραπονομαί. Καὶ μολοντί ἡ ἐλευθερία τοῦ ἐκφράζεσθαι πρέπει νὰ παρέχεται, φρονῶ ὅτι ἡ ἑλληνικὴ κοινότης δὲν πρέπει νὰ προβαίη μέχρι τοῦ νὰ προσβάλλῃ τὰ αἰτήματα τῆς ὀθωμανικῆς κοινότητος.

Ὡς πρὸς τὰ ἄλλα ζητήματα, τὴν πολιτικὴν θέσιν τῆς νήσου, τὸν φόρον, καὶ τὴν συνταγματικὴν μεταβολήν, θὰ ὀμιλήσω δταν ἀκούσω καὶ τὰς γνώμας τῶν ἄλλων μελῶν.

Τὸ ἑλληνικὸν ὑπόμνημα.

Κατόπιν οἱ Ἕλληνες βουλευταὶ ἐκ τῶν θέσεων τῶν προηλθόντων πρὸ τοῦ ὕπουργοῦ καὶ κατέλαβον θέσεις. Ἡ στιγμὴ ἦτο ἡ ἐπιβλητικωτάτη. Ο Μ. Κιτίου ἰστάμενος καὶ πρὸς τὸν ὕπουργὸν ἀπευθυνόμενος εἶπε τὰ ἑξῆς εἰσάγων τὸ ὑπόμνημα:

Ἐν δνόματι τῶν συναδέλφων μου ἑλλήνων τοῦ Νεομαρτιτικοῦ καὶ σύμπαντος τοῦ κυπριακοῦ λαοῦ, προσφωνῶ λέγων ὑμῖν ὡς εὖ παρέστητε. Ἡ παρουσία τῆς ἡμετέρας ἐπιμότητος οὐδὲν ἄλλο σημαίνει ἢ μέριμναν ὑπὲρ τοῦ τόπου τῆς Ὑψηλῆς Κυβερνήσεως τῆς Μ. Βρετανίας καὶ διὰ τοῦτο ἐυγνωμονοῦμεν. Ἡλθετε ὡς ἀριστοὶ ἰατροὶ ἐνα ἰδίητε καὶ ἐξετάσητε τοὺς πόθους, τὰς πληγὰς, τὰς ἀσθενείας καὶ τοὺς πόθους ἡμῶν καὶ θεραπεύσητε αὐτούς. Ο κυπριακὸς λαὸς δὲν ἐλητημόνησε τὰς ὥρας ἐπαγγελίας ἃς πρὸ 29 ἐτῶν ἔκαμεν ὁ πρῶτος Ἀρμοστής, Σέρ Γκάρνερ Γούλσλειδ, δὲν ἐλητημόνησε δὲ καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀπάντησιν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σωφρονίου, ὅτι στήριγμα μετ' εὐχαριστήσεως τὴν μεταπολίτευσιν χωρὶς νὸ λησμονήσωμεν τοὺς πόθους καὶ τὴν καταγωγὴν ἡμῶν. Γνωρίζετε, ἐπιμότατε, τοὺς πόθους καὶ τὴν καταγωγὴν ἡμῶν καὶ πρὶν ἔλθητε, ἀλλὰ νομίζω ἐγνωρίσατε κάλλιον μέλις ἐπατήσατε ἐπὶ τῆς νήσου. Ἐάν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐγγίσητε μετὰ τὴν εὐλογημένην χεῖρά σας ἐπὶ τῶν καρδιῶν ἡμῶν καὶ ἀγροτῶν, ἐνα ποθὸν θ' ἀνελαμβάνεσθε, τὸν ποθὸν τῆς ἡμέρας καθ' ἣν τὸ βρετανικὸν ἔθνος θὰ εὐδόκει ν' ἀποδώτῃ τὴν Κύπρον πρὸς τὴν Μητέρα Ἑλλάδα. Τοῦτο περιμένομεν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τῆς εὐχαριστήσεως τοῦ μεγαθύμου ἀγγλικοῦ λαοῦ καὶ τῆς βεβήθειαν ὑμῶν, ὅτις οὕτω ἐνοθετε τὸ δ.ομά σας μετ' ἰνδοξῶν γεγονόσ. Τοῦτο λέγομεν μετὰ πεποιθήσεως καθόσον γνωρίζομεν ὅτι ἀπευθύνομεν πρὸς ἀντιπρόσωπον τοῦ Βρετανικοῦ ἔθνους ὅπερ γνωρίζε. νὰ σέβεται ἑαυτὸ, ἀλλὰ καὶ τοὺς πόθους τοῦ ἄλλου.

Τοῦτο εἶνε τὸ πρῶτον καὶ κύριον αἶτημα τοῦ κυπριακοῦ λαοῦ ἐνώπιον ὑμῶν. Ἀλλὰ τοῦτο θὰ γίνῃ δταν εὐδοκήσῃ τὸ βρετανικὸν ἔθνος, καὶ μέχρι τότε θὰ διατελοῦμεν ὑπὸ τὴν αἰγίδα αὐτοῦ. (Ἐντεθὲν ὁ Μ. Κιτίου εἰσάγει τὰ αἰτήματα περὶ μεγαλυτέρων πολιτικῶν ἐλευθεριῶν, αὐξήσεως τῶν αἰρετῶν μελῶν καὶ ἀποτέλει τὸ Νομοθετικὸν μόνον ἐξ αὐτῶν. Πρέπει νὰ δεθῶσιν εἰς τὸν λαὸν περισσότερα καὶ πραγματικώτερα δικαιώματα ἐν τῶ Ἐκτελεστικῷ. Ἡ Διοίκησις καὶ τὰ δικαστήρια δεῖν ν' ἀφιεθῶσιν εἰς τοὺς ἰθαγενεῖς. Οἱ πόροι τῆς Νήσου νὰ δαπανῶνται πάντες ὑπὲρ αὐτῆς, τουναντίον ἀπὸ τῆς ἀγγλικῆς κατοχῆς ἐξήχθησαν δύο ἑκατεμμύρια λιρῶν δι' ὧν θὰ ἰκανοποιεῖτο ἡ παιδεία, ἡ συγκοινωνία, τὰ δάση, οἱ ἰθαγενεῖς, ὑπέλληλοι, ἐφ' ἃς πάλιν διὰ τῆς χορηγίας τῶν 50,000 λιρῶν μόνον κατὰ τὸ ἡμισυ ἐπληρώθησαν αἱ ἀνάγκαι τοῦ λαοῦ μόνον ὑπὸ τριετούτου ὄρου: θὰ ἐκπληρωθῶσιν αἱ ἐπαγγελίαι τοῦ πρώτου Ἀρμοστοῦ ὅτι θὰ καταστήσῃ τὴν Νήσον παράδεισον. Καὶ ἐν τῆλει ὁ Μ. Κιτίου ἐπέδωκε τὸ ὑπόμνημα, περιέχον ἐν ἐκτάσει ὄσα ἐξείθηκε.)

Ἡ ἀπάντησις τοῦ κ. Τσῶρτσιλ.

Ἐν μέτρῳ βαθυτάτης προσεχῆς ἀπαντήσεως ὁ ὕπουργός εἶπε τὰ ἑξῆς:

Εὐρίσκω μεγάλην εὐαρίσκειαν καὶ ὀφελιμώτατον εἰς ἐμὲ ταξίδιον συντελέσαν ἐνα συναντήσω ἐνταῦθα τῆμερον τόσον πεπειραμένους κοινοβουλευτικούς ἀνδρας. Συγχαίρω τὸν λαὸν τῆς Κύπρου διὰ τὴν δεξιότητα τῶν ἀντιπροσώπων εἰς οὗς ἀνέθηκε τὴν ἀντιπροσωπείαν αὐτοῦ, καὶ τὸν ἰκανώτατον ῥήτορα ἔστις τοσοῦτον εὐγλώττως ἐξετύλιξε καὶ ὑπέβαλεν εἰς τὴν ἐμὴν προσοχὴν τὰ αἰτήματα ὑμῶν.

Ἐν πρώτοις τὸ σπουδαιότατον ζήτημα, ἡ χορηγία μείζονων πολιτικῶν ἐλευθεριῶν, εἶνε ἴσον πρὸς τὴν χορηγίαν ὀπεροχῆς καὶ μείζονος δυνάμεως εἰς τὴν ἑλληνικὴν κοινότητα, καθόσον οὐδὲν σπουδαῖον ζήτημα ὑπάρχει ἐν ᾗ ἡ ἑλληνικὴ κοινότης νὰ μὴ δυνηθῇ νὰ παρουσιάσῃ μέγα ταμίον γνώσεων καὶ νὰ μὴ ἐξασκήτῃ μεγάλην ἐπίδρασιν ἐπὶ τὴν τοιάνδε ἢ τοιάνδε περὶ τοῦ ζητήματος ἀπέφασιν. Ἐν τῇ ἀναθεωρήσει τῶν πρακτικῶν τοῦ Νομοθετικοῦ ὀλέπω δ.ι.α. εὐχαί αὐτοῦ οὐδὲν ἐπαθὸν ἐξ ἐλλείψεως ἐλευθερίας ἐκφράσεως, οὐδὲ ὅτι δὲν ἐπίτυχεν

ή αντιπροσωπεία νόμους ους ήθελε, και ότι πολλοί νόμοι είνε άπόρροια αυτής. Εξήτασα και έλαβον υπό σκέψιν μετά προσοχής: τὸ νῦν πολλαίμα και εὔρον ότι δέν είνε δυνατὸν νά επαυξηθῶσι τὰ δικαιώματα τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος, χωρὶς ἡ βρετανικῆ κυβέρνησις, ἡ ὑπεύθυνος διὰ τὴν διακυβέρνησιν τοῦ τόπου, νά μὴ ἐγκαταλίπη μέρος τῶν ἑαυτῆς δικαιωμάτων και τῆς δυνάμεως, και χωρὶς νά παραβλαθῶσι τὰ δικαιώματα τῆς μειονότητος. Ἐδεχόμενον ὁμως σὺ τῷ χρόνῳ νά εὔρεθῆ τρόπος μεταβολῆς ἐν τῷ πολιτεύματι, και μολοντί τῶρα δέν βλέπω τοιοῦτον δέν θ' ἀπολίπω νά σκεφθῶ περὶ τούτου. Ἄλλ' ὅταν γίνεται ἐσθήγησις ἰ.α εἰς τὰ αἰρετὰ μέλη δοθῆ ἐξουσία πρωτοβουλίας ἐν ταῖς δαπάναις τῆς διοικήσεως, ὑποδεικνύω ότι τοιοῦτό τι δέν ἀνήκει οὐδέ εἰς τὰ ἰδιωτικά μέλη τοῦ Βρετανικοῦ ἢ τινος ἄλλου Κοινοβουλίου, και ότι ἡ πρωτοβουλία τῶν δαπανῶν ἀνήκει εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, τὴν ὑπεύθυνον δηλονότι κυβέρνησιν.

Ἐνωσις μετὰ τῆς Ἑλλάδος.

«Μεταβαίνων εἰς τὸ ἐπι μείζον πολιτικὸν ζήτημα, τῆς ἐνώσεως τῆς Κύπρου μετὰ τῆς Ἑλλάδος, ὀφείλω νά ὀμιλήσω ἐν μείζονι ἐκτάσει. Τοῦτο εἶνε τὸ σοβαρώτατον και σπουδαιότατον ζήτημα, συνεπάγον οὐ μόνον μεταβολὴν κυβερνήσεως ἀλλὰ και κατάλυσιν τῆς συνθήκης τοῦ 1878, και παραμείλησιν τῆς μειονότητος τοῦ 1/3 τοῦ πληθυσμοῦ, και ὡσαύτως δημιουργίᾳ ἐπικίνδυνον ἀνταγωνισμὸν μετὰ τῆς πλειοψηφούσης και μειοψηφούσης κοινότητος.

«Δέν θεωρῶ ἡ φυτικὸν τὸ ότι ἡ πλειονότης, ἥτις εἶνε ἑλληνικῆς καταγωγῆς, θεωρεῖ τὴν συσώματωσιν αὐτῆς μετὰ τῆς Ἑλλάδος ότι εἶνε τὸ ἰδιώδεις ὅπερ εὐλαδῶς, εὐχαρῶς και ἐπιμόνως ἔχει νά ἐπιδιώξῃ. Τοιοῦτο αἰσθημα εἶνε παράδειγμα πατριωτισμοῦ ὅστις τοσοῦτον εὐγενῶς χαρακτηρίζει τὴν ἑλληνικὴν ἔθνος. Καὶ φρονῶ ότι ἔχοντες ὑμεῖς τὸ αἰσθημα τοῦτο, δέν θέλετε συμπεριβεθῆ ἀνευλαδῶς πρὸς τὸ τῶν ἄλλων. Λέγω δὲ ότι τὸ βαθύ τοῦτο αἰσθημα ὅπερ ἔθιχατε ἐνώπιόν μου, δέν εἶνε διατηρημένη ἡ Κυβ. ν.α. τὸ συμπεριβεθῆ, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ γνώμη τῆς μουσουλμ. κοινότητος, ότι ἡ ὑπὸ τῆς Βρετανίας κατοχῆ τῆς Κύπρου δέν πρέπει νά συντελέσῃ εἰς παράβλαψιν τῆς ἀκεραιότητος τοῦ ὀθωμανικοῦ ἰσθμοῦ, εἶνε γνώμη ἥτις ἐπισπᾶται σέβας. Δέν παριστάθῃ εἰς τὴν Κυβ. τῆς Μ. Βρετανίας ότι εἶτε ἡ ἑλληνικὴ εἶτε ἡ ὀθωμανικὴ κοινότης εἶνε δυσηρεστημένη ἐκ τῆς κυβερνήσεως τοῦ τόπου· ἀληθὲς ότι πολλὰ παράπονα ἔγνοντο, ὡν τινὰ βάσιμα, ότι ἡ προοδος δέν ὑπῆρξεν οὐσιαστικὴ και ταχεῖα ὅσον εἶδει, ἀλλὰ δέν νομίζω ότι εἰσδήκοντο εὐθύφρων, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὸ παρελθόν τῆς νήσου και τὴν σημερινὴν τύχην ἄλλων χωρῶν, θά ἐξέφρεν ἀπόλυτον καταδικήν κατὰ τῆς κυβερνήσεως τοῦ τόπου. Οὔτε εἰ τοῖς ὑπομνήμασιν εὔρισκω ἐπιχειρήματα περὶ τοῦ ὅτι ἡ ὑλικὴ εὐημερία θα προαχθῆ ἐάν ἡ διακυβέρνησις μεταθῆ εἰς ἄλλας χεῖρας. Διὰ τοῦτο ἡ Κυβ. τῆς Α. Μεγαλειότητος θά φρονῆ ότι, μολοντί οἱ κάτοικοι ἐνδεχόμενον νά ἔχωσιν αἰσθήματα ὑπὲρ ἑθνικωτέρου μέλλοντος, ἐν τούτοις ἐπὶ τοῦ παρόντος θά στέρξωσι νά κυβερνῶνται ὑπὸ τῆς βρετανικῆς κυβερνήσεως κατὰ τὰς ἀρχὰς ἐφ' ὧν αὐτὴ κυβερνᾷ, και ἐλπίζει ότι ἐπιτιμῶσι τὸ γεγονός ότι ἡ οἰκονομικὴ και πολιτικὴ κατάστασις αὐτῶν ἐβελτιώθη κατὰ τὰ 30 ἔτη. Καὶ ἂν ὑπάρχῃ ἰδέα ότι ἡ προοδος δέν ὑπῆρξεν ἀλόγος πρὸς τὰς ὀθεισῆς ἐπαγγελίας και ἐλπίδας, θά εἶνε καθῆκον τῆς κυβερνήσεως νά ἀρτῇ πᾶν ἐμπόδιον ἐπιπροσθεῖν ἵνα ἡ προοδος γίνῃ εἰς αἶμα εἶδει νά εἶνε.

«Καθόσον ἀφορᾷ τὴν νύξιν περὶ ἐκχωρίσεως τῶν Ἰονίων Νήσων και συγκρίσεως πρὸς τὴν Κύπρον, ἐπιτραπήτω νά εἰπω ότι δέν ὑπάρχει πλήρης ἀλογία. Κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκχωρίσεως αἱ Ἰόνιοι Νῆσοι εὔρισκοντο ὑπὸ τὴν κατοχὴν τῆς Βρετανίας ἐχούσης τὸ δικαίωμα τῆς ἐκχωρίσεως. Ἄλλ' ἡ περιπτώσις τῆς Κύπρου οὐδελως εἶνε τοιαύτη. Λοιπὸν ἀποβαίνει καθῆκόν μου νά εἰπω ὑμῖν ότι ἡ Κυβ. δέν ἀναγνωρίζει ότι ἐπῆλθεν ὁ χρόνος νά ἐγκαταλίπη τὴν νῆσον ἢ νά ἐπέλθῃ οἰαδήποτε μεταβολὴ ἐν τῇ Νήσῳ.

Ὁ Φόρος. — Ἡ ἐργασία τοῦ Σέρ Καρόλου.

«Ἄρῃκα τὸ ζήτημα τοῦ φόρου τῆς ὑποτελείας τελευταίον, ὡς τὸ πρακτικώτατον τῶν ζητημάτων ἐφ' ὧν μὲ προσεφωνήσατε. Εἶνε ζήτημα ὅπερ δίδον νά ἐξετασθῆ και ὑπὸ πολιτικὴν και ὑπὸ οἰκονομικὴν ἀποψιν. Ἐκ πολιτικῆς ἀπόψεως, ἡ πληρωμὴ τοῦ φόρου δύναται νά παύτῃ ἐάν ἀκυρωθῆ ἡ συνθήκη δ' ἥς κατελήθη ἡ νῆσος, και ἡ Κυβ. τῆς Α. Μ. φρονεῖ ότι δέν δύναται νά καταργηθῆ ἡ συνθήκη. Ἡ οἰκονομικὴ δὲ ἀποψις ε-

τυχε τῆς σκέψεως τοῦ νῦν Οἰκονομικοῦ Συμβούλου τῆς Α. Μεγαλειότητος. Διὰ τῆς χορηγίας τῶν £50,000 ἑτησίως ἠλαττώθη ἡ δὴ ἡ πίεσις ἥτις ὑπῆρχεν ἐν τῷ Δ. Ταμείῳ τῆς Νήσου. Ἐλπίζω ότι ἐν τῷ ἔγγυ: μέλλοντι πλείονα χρήματα θά χορηγηθῶσι πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν τοῦ τόπου.

«Ἄλλ' οἰαδήποτε πλεονεκτήματα και ἂν πορισθῆτε, τὰ ὀφείλετε εἰς τὰς προσπάθειάς τῆς Α. Ἐξοχότητος τοῦ Ἄρμοστοῦ, Σέρ Καρόλου Κίγκ-Χάρμαν. Εἶνε ὁ ἀριστος φίλος δ' ἡ νῆτος ἔσχεν ἀπὸ χρόνου μακροῦ, και ἐξ ἰδίας πείρας γνωρίζω, ότι οὐδεμίαν εὐκαιρίαν παραλείπει ἐπειγόντως νά παραστήσῃ τὰς ἀνάγκας τῆς Νήσου.

«Και νῦν ότι και ἐγὼ εἶδον αὐτοπροσώπως τὴν ὥραν ὑμῶν Νῆσον, και ἔκαμα φίλους ἢ τουλάχιστον γνωρίμην τινὰ μετὰ πολιτῶν ἐγκρίτων και ἐπιδράσεως, θέλω ἐνώση και τὰς ἐμὰς προσπάθειάς εἰς τὰς τοῦ Ἄρμοστοῦ, ὅπως ἡ Νῆσος τύχῃ ἐλευθεριωτέρας και καλύτερας μεταχειρίσεως ἐν τῷ μέλλοντι. Εἶνε ἀληθέστατον ότι ἡ χορηγία τῶν 50,000 λ. εἶνε μέτρον τριετές, ἀλλὰ τολμῶ νά εἰπω, ότι ὅταν ἐπιστῇ ὁ χρόνος τῆς λήξεως αὐτοῦ, ἐάν ἡ Βρετ. Κυβ. ἴδῃ ἐνθαρρυντικά ἀποτελέσματα ἐξ αὐτοῦ, βεβαίωτα τὸ μέτρον δέν θ' ἀλλοιωθῆ πρὸς βλάβην τῆς νήσου ταύτης.

«Ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ τόπου ἐβελτιώθη και ἐξακολουθεῖ βελτιουμένη και πρὸς τούτοις θά εὔρεθῶσι και τὰ μέσα ὅπως ἐπανορθωθῶσι παρελθούσαι ἑλλείψεις και ὅπως νέα ἐπιωφελήματα παραχθῶσι. Θά ἐκθίσω πᾶν ότι εἶδον και πᾶν ὅτι ἀπεστείλατε πρὸς ἐμὲ, πρὸς τὸν Λορδὸν Ἐλγιν, και εἶμαι βέβαιος ότι ἡ νῆτος θα εὔρη εἰ τῷ προσώπῳ τοῦ ἀνθρώπου τὰ μάλα ἐπιθυμοῦντα νά ἐξασφαλίσῃ τὰ συμφέροντα και ὀφελήματα τῆς νήσου ταύτης.»

Τὸ ὑπόμνημα τῆς Πάφου

Οἱ βουλευταὶ ἀποσύρονται, ἐξ αὐτῶν δὲ παρουσιάζονται πᾶν οἱ τῆς Πάφου, κ.κ. Κυριακίδης, Ἄραοῦζος, και Σωζῆς. Ὁ κ. Κυριακίδης ἐπιδίδει πρὸς τὸν ὑφυπουργὸν ὑπόμνημα ἐκ μέρους τῶν κατοίκων, λέγων ότι θλῖθενται διότι δέν θά ἐπισκεφθῆ και τὴν πόλιν τῶν διὰ τοῦ ὑπομνήματος δὲ ἐν μόνον ζητοῦσι, μίαν εὐχὴν, τὴν ἐνωσιν μετὰ τῆς Ἑλλάδος.

«Ὁ κ. Ἰσῳρτσιλ ἀπαντᾷ εὐχαριστῶν τοὺς ἀντιπροσώπους Πάφου διὰ τὴν εὐγενῆ οἰκτιρῶσιν ἣν τῷ παρέσχον κατὰ τὴν ἐνταῦθα ἀφίξιν του, και ότι λυπεῖται μὴ ἐπισκεπτεμένος τὸ ἐνδιαφερότατον μέρος, ἀλλ' ἐλπίζει ότι θά ἔλθῃ καιρὸς ὅτε ἡ παράλειψις θ' ἀναπληρωθῆ ὡς και ὁ καιρὸς καθ' ὃν βελτιώσεις ἐν τῷ λιμένι Πάφου θά παρέχουσι χῶρον και εἰς μεγάλα πλοία.

«Ὁ κ. Ἄραοῦζος ἀπαντᾷ ότι ἐλπίζει ότι τάχιστα ὁ λιμὴν τῆς πόλεως τῆς Ἄραοῦζης θά ἔχῃ χῶρον διὰ τὸ πλοῖον τῆς ἐντιμότητος του, ὅπερ κατὰ σύμπτωσιν διομάζεται Ἄραοῦζι.

Δεύτερον ὀθωμανικὸν ὑπόμνημα.

Κατόπιν παρουσιάζεται ὀθωμανικὴ δωδικαμελή: ἀντιπροσωπεία, ἐκ τοῦ παρέδρου Δικαστοῦ, τοῦ Μουρτῆ κ. ἀ., ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ἰρῆν' ἐφ., διαχειριστοῦ τοῦ Ἐδικῆ, ὅστις και ὑποβάλλει ὑπόμνημα, οὐ ἐκ τῶν προτέρων ἔλαβε γῶσιν ὁ ὑφυπουργός, διὸ, ὡς εἶπεν, ἀπαντᾷ κατηγορηματικῶς:

— Ἡ ἐν τῷ Νομοθετικῷ συζήτησις πολιτικῶν ζητημάτων, προκαλοῦσα ἐντασὶν διαφορὰς μετὰ τῶν δύο στοιχείων, εἶνε ἀπεικταία, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου ὑπάρχει πλήρης ἐλευθερία λόγου· δεδομένου δὲ ότι ὁ Πρόεδρος δύναται νά ἐφαρμόσῃ τὴν τάξιν, οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ὑπάρχει ἐν τῷ ζητήματι.

«Ὅσον ἀφορᾷ τὴν τουργικὴν διερμηνείαν ἐν τοῖς δικαστηρίοις, ἡ Κυβ. ἐζήτησε τὴν γνώμην τοῦ Ἀρχιδικαστοῦ, ἀλλὰ φρονεῖ ότι τὰ τε φυσικὰ και νομικὰ δικαιώματα τῆς μουσουλμ. κοινότητος οὐδὲν ἔπαθον ἐκ τῆς ἑλλείψεως. Εἶνε ἀληθὲς ότι ἐστάλησαν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν δύο ἑλληνεὶς πρὸς πρακτικὴν γιωργικὴν ἐξάσκησιν, οὐχὶ ὁμως ἐκ προτιμήσεως ἑθνικότητος ἀλλ' ἐκ μεγαλυτέρων προτερημάτων· ἡ Κυβέρνησις ἐλπίζει ότι διὰ τῆς παιδείας τῆς παρεχομένης ὑπὸ τοῦ Ἰσῳρτσί θά δυσνηθῆ νά ἐκλέξῃ και ὀθωμανούς!

«Λυποῦμαι ότι δέν ὑπάρχουν χρήματα ὑπὲρ τῆς ἀνωτέρας παιδείας. Συνεζήτησα μετὰ τοῦ Ἄρμοστοῦ περὶ μείζονος ἐργασίας πρὸς ἀναδάσωσιν, και ὀχι μόνον καυσοξύλων ἀλλὰ και καρπίμων και δένδρων πρὸς στολισμὸν.

«Ἐπὲρ τῆς ἀστυνομίας προνοεῖται μείζον δαπάνη ἐν τῷ προσεχεῖ προϋπολογισμῷ. Ὡς πρὸς τὴν μὴ ἐσταγῶσιν πυροβολῶν ὀπλων, ἡ Κυβ. παραδέχεται τὴν γνώμην τῶν μουσουλμάβλων ὀπλων, ἡ Κυβ. παραδέχεται τὴν γνώμην τῶν μουσουλμάβλων. Ὡς πρὸς τὴν προεδρίαν τῶν δημαρχείων και ὑπὸ τουργικῶν,

ὁ νόμος ἐγένετο πέρυσι καὶ δέον ν' ἀναμείνωμεν τὴν ἐφαρμογὴν του καὶ τὰ ἀποτελέσματα πρὶν ἀπαδοθῶμεν εἰς τροποποιήσιν του!

«Ὡς πρὸς τὴν κώλυσιν τῶν ἐθνικῶν διαδηλώσεων τῶν ἑλλήνων, τὸ ζήτημα πρέπει ν' ἀριθμῆται εἰς τὴν καλὴν θέλησιν καὶ τὰ ἐκπολιτιστικὰ ἐνστικτὰ τῆς ἑλληνικῆς κοινοτήτος, ἢ ἐπὶ Κυβ. πάντοτε θὰ λαμβάνη μέτρα ὑπὲρ τῆς τάξεως. Ὑπάρχει ἐλπίς ὅτι καὶ εἰς τὸν προσεχῆ προϋπολογισμὸν ἡ Κυβ. θ' ἀνακουφίσῃ τινὰς ὑπαλλήλους. Ἡ εἰσαγωγή προβάτων διὰ θρησκευτικούς σκοπούς θὰ τύχῃ σκεψίως, ἀλλ' ἠδύναντο νὰ χρησιμοποιοθῶσιν αἱ πολλαὶ αἰγες αἱ κατατρώγουσαι τὰ δάση!

Οἱ Δυτικοί.

Κατόπιν ἐισηγήθη πρεσβεία τῶν ἐνταῦθα δυτικῶν, ἐκ τοῦ Ἡγουμένου τῆς Τέρρα Σάντα καὶ δύο πολιτῶν, εὐχαριστήσασα διὰ τὴν ἀσφάλειαν μετ' ἧς ζῶσιν ὑπὸ τὴν ἀγγλικὴν σημαίαν.

Τὸ ὑπόμνημα τῶν ἀρμενέων.

Κατόπιν ἐισηγήθη ἡ ἀρμενικὴ ἀντιπροσωπεία ἐκ τοῦ ἱερέως τῶν, τοῦ Ἀρτίν Ἐφ. κτηματίου καὶ τοῦ κ. Σεβαστῆ δικηγόρου καὶ δημοσιολόγου, ὅστις καὶ ἀναγνώσας ἐπέδωκε τὸ ὑπόμνημα περὶ εὖ ἐγράψαμεν. Ὁ κ. Τσῶρτσιλ ἀπαντῶν εἶπεν ὅτι μεγάλως τὸν συγκινεῖ ἡ θερμότης τῶν προσφώνησις, ἧς αἱ γυνῆμαί καὶ σκέψαι δονοῦσι μυχίαν χορῶν τῆς φιλελευθέρου κυβερνήσεως.

Τρίτη ὁδ. πρεσβεία.

Ἡ ὥρα ἦτο 1.20 καὶ ὁ κ. Τσῶρτσιλ εἶπεν ὅτι θὰ συνεχίσῃ τὰς ἀκρόσεις τὴν 2 μ.μ. διὲ παρουσίασθαι πρεσβεία ἐξ 7. μωαμεθανῶν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σατρετίν Ἐφ. δικηγόρου, ὑποβαλλόντος ὑπόμνημα ἐπὶ διαφορῶν ζητημάτων.

Ὁ ὑφυπουργὸς ἀπατῶν εἶπεν ὅτι καὶ ἀλλήν ὁδ. πρεσβείαν ἐχὶ ἐλιγώτερον σεβάραν ἐδίχθη τὸ πρῶτ' Ὡς πρὸς τὴν αὔξησιν τῆς ἀστυνομικῆς δυνάμεως... δὲν πιστεύει ὅτι εἰ ὀθωμανοὶ φοβούνται νὰ ἐξέλθωσι τῶν ἐκείων, τῶν μὴ εἰ Ἕλληνας ἐκκενώσωσι κατ' αὐτῶν τὰ περιστροφά των! οἱ μουσουλμᾶνοι πολλάκις εἶδειαν ὅτι εἶνε ἀτρέμητοι πρὸ πραγματικοῦ κινδύνου ὥστε δὲν πιστεύει νὰ φοβούνται πρὸ ὑποθετικοῦ! Μόνον διὰ τῆς παιδείας τ. μουσουλ. κοινότης θὰ τηρήσῃ καὶ ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις τὴν ἰσχυρὰν θέσιν ἣν εἶχεν ἐν τοῖς παρελθούσιν!

Δεύτερον ἑλληνικὸν ὑπόμνημα.

Εἰσάγεται κατόπιν ὁ κ. Π. Κωνσταντινίδης, ὁ πρῦτανος τοῦ δικηγορικοῦ σώματος καὶ πολιτευτῆς, μετ' ἀντιπροσωπείας ἐκ τῶν κ.κ. Γ. Παπαδοπούλου, Α. Λιασιόου καὶ Χρ. Μιχαηλίδου, ἐπιδίδει δὲ ὑπόμνημα περὶ ἐνώσεως καὶ τῶν λοιπῶν αἰτημάτων, εἰσάγων αὐτὸ ὡς ἐξῆς ἀφοῦ προσεζώησε τὸν ὑφυργόν:

«Ἐπιπροτεῦσα, Ἐντιμώτατε, εἰ αὐτῇ ταύτῃ τῇ στιγμή, καθ' ἣν ἀνεπιτάτο ἐπιπῶν πεθίμων ἐνετικῶν ἐπάλληξιν τῆς ἡ ἐνδοξοῦ, βρετανικῆς σημαίας, ἐξέτλησε τὴν χαρὰν τῆς καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸν τῆς βλέπουσα νὰ κυματιζῇ ὑπεράνω αὐτῆς ἡ σημαία ἐκείνη πρὸς ἣν ὀφείλεται ἡ ἐλευθερία πολλῶν ὑποδούλων λαῶν, καὶ αὐθαρῆ ἐξέφρασε τὴν ἐλπίδα ὅτι δι' αὐτῆς δὲν θὰ βραδύνη νὰ ἴδῃ ἀνυφουμένην σημαίαν φέρουσαν τὸν χρωματισμὸν ἐκείνον, ὅστις βάφει τὴν καρδίαν παντὸς Κυπρίου αἵμα τῆς γεννήσεως καὶ διατηρεῖται ἀνεξίτηλος μέχρι τοῦ τάφου.

«Φρονούμεν, Ἐντιμώτατε, ὅτι ἐπέστη ἡ ὥρα καθ' ἣν ἅγιοι πόθοι, οὗς ὑπὲρ πάν ἄλλο ἔθνος ἐκτιμᾷ τὸ εὐγεῖς Ἀγγλικόν, ἐπέστη, λέγομεν, ἡ ὥρα καθ' ἣν δέον νὰ ἐκπληρωθῶσι. Λαῖς, ὅστις ἐπὶ 30 ἔτη ὑπῆρξε νομοταγέστατος ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ταύτῃ, λαῖς ὅστις ἐπὶ τετάρτον καὶ πλέον εἰῶνος ὑπέστη βαρυτάτην φορολογίαν ἐπὶ τῇ προσδοκίᾳ ταύτῃ, λαῖς ὅστις ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν ἠνέχθη νὰ βλέπῃ τοὺς ἰδρωτὰς αὐτοῦ δαπανωμένους ἀνευ ἀνταλλάγματος καὶ σκοποῦ δι' αὐτὸν, ὁ λαὸς οὗτος εἶνε ἄξιός νὰ ἀπολαύσῃ ὅ,τι ἀπ' ἀρχῆς ἐπέσθητε καὶ ἐξακολουθεῖ ποθῶν καὶ ὅ,τι τέλος εἶνε δικαίωμα του»

Ὁ φόρος καὶ τὰ πηράξεννα!

Ὁ κ. Τσῶρτσιλ ἀπήντησεν, ὅτι ὡς πρὸς μὲν τὴν ἐνωσιν ὁμίλησεν ἤδη καὶ διέταξεν αἱ λόγοι του νὰ δημοσιευθῶσιν εἰς τὴν Ἐπίσημον Ἐφημερίδα Ὡς πρὸς δὲ τὸν φόρον τῆς ὑποτελείας εἶπεν ὅτι... «ἐκάστη κοινοτῆς ὀφείλει νὰ δαπανᾷ ἔχει μόνον πρὸς ἐσωτερικὴν βελτίωσιν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ προστασίας καὶ ἐξωτερικῶν κινδύνων. Ὅσον δὲ πλουσιωτέρα, εὐτυχεστέρα, εὐδαιμονεστέρα, πεπολιτισμένη εἶνε, τοσοῦτον μείζονα πρόνοιαν εἶνε ἠναγκασμένη νὰ λαμβάνῃ κατ' ἐξωτερικῶν κινδύνων. Καὶ ἡμεῖς εἰς Ἀγγλίαν δαπανώμεν 70,000,000 λ. περίπου κατ' ἔτος ὅπως ἐξασφαλίσωμεν τὴν ἡσυχίαν καὶ εἰρήνην ἡμῶν. Ὁ

μέγας στρατὸς καὶ τὸ ναυτικὸν ἡμῶν εἶνε διαθέσιμα πρὸς προστασίαν τῆς Κύπρου ἀνά πάσαν στιγμήν καθ' οἷοσδήποτε ἐπιχειρούμεν. Ἐὰν εἰσδήποτε ἂν θὰ εἶνε ἡ τύχη τῆς Κύπρου, εἴτε εἰς αὐτοκρατορίαν ἢ πολιτείαν προσαρτηθῇ, θέλει φέρῃ τὸ μερίδιον εἰς ταύτας δαπάνας. Οὐχὶ δὲ καθὲ κοινοτῆς ἐκχωρεῖται 50,000 λ. κατ' ἔτος πρὸς ἀνακούφισιν τῆς Κύπρου (!!!)

«Ὡς πρὸς τὸ νὰ καταστή ἡ Νῆσος ἐλευθέρου λιμῆν, ἡ Κυβ. θὰ λάβῃ τὸ πρῶμα ὑπὸ σκέψιν.»

Ὁ ὑφυπουργὸς εἶχε τὸ κουράγιον νὰ εἰχθῆ δύο ἄλλαι ἀκρόσεις ἐθωμ. ἀντιπροσωπείας ἐπὶ τῶν αὐτῶν ὡς αἱ ἄλλαι παραπόνων!

Ὁ κ. Τσῶρτσιλ τὴν Κυρακὴν εἰς Λάρνακα ἐγένετο δεκτὸς μετὰ πανδήμων καὶ πρωτοφανῶν ἐκδηλώσεων ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως, ἔδωκε δ' ἐκεῖ τὰς λαμπροτέρας διαβεβαιώσεις περὶ προνοίας ὑπὲρ τῆς πόλεως. Μετὰ δύορον διαμονῆν ἐπιβιβάσθη τῆς «Αρσινόης» διὰ Λεμεσὸν ὅθιν ἐκχωρήσει περὶ τὸ ἑσπέρας διὰ Πέτρο Σάιτ, ἀφοῦ ἔτυχε λαμπρὰς ὑποδεχῆς. Ἐκφρασθεὶς εὐμενέστατα περὶ τῆς πόλεως καὶ βεβαιώσας ὅτι εὐδέποτε θὰ παύσῃ ἐνδιαφερόμενος καὶ ἐργαζόμενος ὑπὲρ τῆς Κύπρου.

Ο ΑΡΧΙΑΤΡΟΣ

Κρίσιμος κατάστασις τῆς υγείας του.

Περὶ τὴν 9 π.μ. τῆς Τετάρτης ὁ σεβαστὸς Ἀρχίατρος τῆς Νῆσου κ. Εἰδενσταμ προσεβλήθη ὑπὸ ἡμιπληγίᾳ: ἐξ ἧς ἡ κατάστασις του εἶνε σεβαρωτάτη, μέχρι τοῦ νὰ εἶνε ἀμφίβολον ἂν θὰ ἐπιναλάβῃ τὰ καθήκοντά του Ὁ κ. Εἰδενσταμ κοτίζει τὴν θέσιν ἀρχιάτρου ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς ἀγγλικῆς κατοχῆς, σύμπασα δὲ τὴν κοινωνία μετὰ θλίψιως πληροφροεῖται τὴν κατάστασιν του.

ΕΚΛΟΓΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ἡ ἐκλογή Ἐπαρχιακῆς Ἐκπαιδ. Επιτροπείας Λευκωσίας διὰ τὴν ἀρχομένην διαιτίαν θὰ γίνῃ εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Διοικητοῦ τῆν 12/25 προσεχούτος Νοεμβρίου ἀπὸ τῆς 10—12 π.μ.

—Τὴν ἐβδομάδα ταύτην τὸ Κακουργιεδικεῖον ἤρχισε συνεδριάζον ἐν Βαρωνίσις ἀσχολεῖται δ' ἐτι μὲ τὸν φόνον τοῦ Νικόλα Φιλίππου ἐν Αγγαστίᾳ τὴν νύκτα τῆς 29 π. Ιουλίου.

—Τὴν Δευτέραν τὸ Πταισματοδικεῖον Λευκωσίας κατεδίκασε τὸν Μιδχὰτ Ἐφ εἰς ἕνα μῆνα φυλάκισιν ἐπὶ τῷ ὅτι ἔθαψε παιδίον τι εἰς ἀπηγορευμένον μέρος. Τὴν συγκατηγορουμένην γυναίκα κατεδίκασεν εἰς 2 λιρῶν πρόστιμον ἐπὶ τῷ ὅτι δὲν εἰδοποίητε περὶ τῆς γεννήσεως καὶ τοῦ θανάτου τοῦ παιδιοῦ. Ὁ καταδικασθεὶς ἔκαμιν ἰφισιν.

ΜΙΚΡΑ ΝΕΑ

—Τὴν Κυριακὴν ὁ Μητροπολίτης Ἀρχιάλου εὐλόγησι τοὺς γάμους τοῦ κ. Αγαμέμνονος Κουμίδου, ἀρίστου ὑπαλλήλου παρὰ τῷ Ἀρχιεπισκόπῳ, μετὰ κόρης συμπαθεστάτης, τῆς Μελεπμῆνης Α. Νικολοῦδου.

—Ὁ Μητροπολίτης Ἀρχιάλου τὴν Κυριακὴν εὐλόγησι τοὺς γάμους τοῦ κ. Ιωάννου Κ. Δημητριάδου μετὰ τῆς καλλίστης ἑσπερινίδος Ἰουλίας Α. Παρτελίδου. Συγχαρητήρια ἐγκρίξει.

—Τὴν Δευτέραν ἐκηδεύθη ἐν μέσῳ τῶν σπαρακτικῶν δειρῶν τῶν ἀτυχῶν γενέων, οἰκείων καὶ φίλων ὁ εἰκοσάετος κόλις Μιχαὴλ Χ. Χίννα, παθὼν ἐκ μελιταίου πυρετοῦ μετ' ἐπιπλοῆς λευκαίμιας καὶ εἰμεφυλίας, κατὰ τῶν ὁποίων μίτην ἀπέβησαν θερμότητι φροντίδης. Ἐκ τῶν συμμαθητῶν του ἀπικαιρέτισε συγγενητικῶς ὁ Γ.Ι. Ιωαννίδης.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΩ ὅτι εἰς Σκάλαν, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σπύρου Φωτισίου, ἔχω Κομανδάριας ἐκλεκτάς, 2—8 ἔτων. Οἱ ἐπιθυμοῦντες ν' ἀγοράσωσιν ἄς ἀπευθυνθῶσι πρὸς τὸν ἐν Λάρνακι κ. Γεώργιον Χριστοδουλίδην, συνεικία Χρυσοπολιτίσης.

Ἡ πώλησις γίνεται ἀπὸ μίᾳς μέχρι πεντακοσίων κουζῶν.
Κ. Χ. Τριγγέλης (χωρὶον Πέρα.)

Ὁ «ΚΥΠΡΙΟΣ» ἐκδίδεται ἐκ τοῦ γραφείου αὐτοῦ ἐν τῇ Στοᾷ Φανερωμένης ἐν Λευκωσίᾳ. Οἱ ὄροι τῶν συνδρομῶν ἔχουσιν ὡς ἀκολουθεῖ:

Διὰ τὸς πόλεις τῆς Κύπρου, ἑτήσια 12 σελ. Διὰ τὰ χωρία σελ. 10, διὰ τοὺς Διδασκάλους καὶ τοὺς ἀστυφύλακας σελ. 8. Ἀγγελλίαι διὰ μίαν φορὰν πρὸς 2 γρ. τὴν γραμμὴν. Κυβερνητικαὶ ἀγγελίαι γρ. 2 1/4 ἡ γραμμῆ. Διὰ διατριβὰς ἰδιαιτέραι συμφωνίαι: Ἐκὰς τῆς ἑτήσια συνδρομῆς περιλαμβάνει 52 ἀριθμοὺς.

Διευθυντῆς καὶ ὑπεύθυνος Κ. ΦΥΛΑΚΤΟΥ.